

נשיא ומייסד
הרב שאול ישראלי זצ"ל

חמדת ימים HEMDAT YAMIM

פרשת שבוע

כי תשא תשע"ח

מופק בסיוע של:
ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות

כוחה של סליחה! שכינה!

הרב יוסף כרמל, ראש כולל 'ארץ חמדה'

ארבעים יום קודם יום הכיפורים, עלה משה להר וירד בסופם עם הלוחות השניים ועם הבשורה סלחת! במסגרת "משא והמתן" שניהל משה עם קונו, עם הקב"ה, הוא נצטווה פעמיים:

"וַיֹּאמֶר יְקֹנֶה מְקוֹם אֶתִּי וְנִצְבָּתָה עַל הַצֹּר" (שמות ל"ג כא)

"וַיֹּאמֶר יְקֹנֶה אֵל מֹשֶׁה פָּסַל לָךְ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים וְכָתַבְתִּי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלַּחַת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שָׁכַרְתָּ: וְהָיָה נִכּוֹן לְבַקֵּר וְעֵלִיתָ בְּבִקְרֹךְ אֶל ה' סִינִי וְנִצְבָּתָה לִי שָׁם עַל רֹאשׁ הָהָר" (שם, ל"ד א ב).

כדי להביע רעיונות מסובכים בצורה פשוטה, משתמש הכתוב במילות מפתח- מילים מנחות, שרומזות ללומד, במה עוסקת הפרשה. השימוש הכפול במושג **נצב**, מחבר את הפרשיות שאחרי חטא העגל, עם הפרשיות שלפניו. גם בעליה הראשונה, בה קיבל משה את הלוחות הראשונים, הכתוב מדגיש:

"וַיֹּצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם לְקִרְיַת הָאֱלֹהִים מִן הַמִּחֲנֶה וַיִּתְּנֵבּוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר" (שם י"ט ז).

שורש זה נמצא גם בתיאור מעמד הר סיני, בפרשת משפטים:

"וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת כָּל דְּבָרֵי יְקֹנֶה וַיִּשְׁכַּם בְּבִקְרֹךְ וַיֵּבֶן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַצֵּבָה לְשֵׁנִים עֶשְׂרִי שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל" (שם כ"ד ד).

נציע כי משמעותם של רמזים אלה היא, כי אחרי הסליחה, השכינה שוב שורה על עם ישראל.

הכתוב משתמש בביטוי **נצב** במקומות רבים, כדי לומר לנו כי השכינה שורה שם.

ניתן עוד כמה דוגמאות:

- אברהם זוכה לביקור של השכינה ולכן אין זה פלא ששלשת המלאכים: **נצבים** עָלָיו (בראשית י"ח ב). כשיעקב אבינו מגיע אל שער השמים הכתוב מבליט זאת כך: "וַיַּחְלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מַצֵּב אֹרְצָה וְרָאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: וְהִנֵּה יְקֹנֶה עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְקֹנֶה אֱלֹהֵי אֲבֹרְתָם אֲבִיד וְאֱלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתָּה שָׁכַב עָלֶיהָ לָךְ אֶתְנַנָּה וּלְזֶרְעֶךָ: ... וַיִּשְׁכַּם יַעֲקֹב בְּבִקְרֹךְ וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאשֻׁתּוֹ וַיִּשֶׁם אֹתָהּ **מַצֵּבָה** וַיִּצֶק שָׁמָּן עַל רֹאשָׁהּ" (שם כ"ח יב-יח).
- כשיוסף רוצה לומר לאחיו כי חלומו הוא תוצאה של השכנת שכינה, הוא רומז זאת בדרך הבאה: וְהִנֵּה קָמָה אֶלְמָתִי וְגַם **נִצְבָה** (שם ל"ז ז).
- כאשר מרים ברוח הקודש יודעת שאחיה הקטן, משה, הוא מושיען של ישראל, הכתוב מתאר את המצב כך: וַתִּתְּנֵבּוּ אַחֲתוֹ מִרְחָק לְדַעַה מֶה יַעֲשֶׂה לוֹ (שמות ב' ד). זו הסיבה שחז"ל כל כך הדגישו: "אמר רב נחמן אמר רב: שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן, ואומרת: עתידה אמי שתלד בן שיושיע את ישראל. ובשעה שנולד נתמלא כל הבית כולו אורה, עמד אביה ונשקה על ראשה, אמר לה: בתי נתקיימה נבואתיך. וכיון שהשליכוהו ליאור - עמד אביה וטפחה על ראשה, ואמר לה: בתי, היכן נבואתיך? היינו דכתיב **ותתצב** אחתו מרחק לדעה - לדעת מה יהא בסוף נבואתה" (מגילה דף יד ע"א) וחזרו על כך שוב: "א"ר יצחק: פסוק זה כולו על שם שכינה נאמר; **ותתצב** - דכתיב: "וַיִּבְלֹא יְקֹנֶה וַיִּתְּנֵבּוּ וַיִּקְרָא כְּפַעַם כְּפַעַם שְׁמוֹאֵל שְׁמוֹאֵל" (שמואל א' ג' י) (סוטה יא ע"א).
- גם כשהנביא עמוס מתאר בקיצור מעשה מרכבה שמשמעותו גילוי שכינה הוא מנבא: "רְאִיתִי אֶת אֲדֹנָי **נִצְבֵּה** עַל הַמִּזְבֵּחַ" (עמוס ט' א).

נסיים בדוגמא אחרונה לסדרה זו:

- "מִזְמוֹר לְאֶסָף אֱלֹהִים **נִצְבֵּה** בַּעֲדַת אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט" (תהלים פ"ב א).
- פסוק זה בא ללמדנו כי השכינה שורה בבית הדין, במקום המשפט.

הבה נתפלל כי נזכה להחזרת השכינה באופן כללי ולמערכת המשפט, שפסוק זה אכן מתאר את **מצבה** מבחינה רוחנית.

לע"י ר' אליהו כרמל ז"ל נלב"ע ח' באייר תשע"ו	לע"י הרב ישראל רוזן זצ"ל נלב"ע י"ג בחשוון תשע"ח	לע"י ר' מאיר ז"ל בן יחזקאל שרגא ברכפלד	לע"י מרת שרה ונגרובסקי ע"ה בת ר' משה זאב נלב"ע י' בתמוז תשע"ד	לע"י הרב אשר וסרטייל ז"ל נלב"ע ט' בכסלו תשס"ט
לע"י הרב שלמה מרזל זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלב"ע י' באייר תשע"א	לע"י הרב ראובן אברמן זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלב"ע ט' בתשרי תשע"ו	לע"י הרב ראובן אברמן זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלב"ע ט' בתשרי תשע"ו	לע"י אסתר שמש ע"ה נלב"ע כ' באב תשע"ז	לע"י מר שמואל שמש ז"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלב"ע י"ז בסיוון תשע"ד

לע"י הרב יוסף מרדכי שמחה שטרן ז"ל נלב"ע כ"א באדר א' תשע"ד
לע"י הנופלים במערכה על הגנת המולדת הי"ד

Eretz Hemdah

2 Bruriya St. POB 8178 Jerusalem 91080
Tel: 972-2-5371485 Fax: 972-2-5379626

ארץ חמדה, ע"ר

רח' ברוריה 2 ת.ד. 8178 ירושלים 91080
טל' 02-5371485 פקס: 02-5379626

www.eretzhemdah.org info@eretzhemdah.org

ניתן לקרוא את הדברים גם באתר האינטרנט

חמדת האנציקלופדיה התלמודית

הפרשה באנציקלופדיה התלמודית

בשר בחלב

על פי הערך: בשר וחלב, שבכרך ד של האנציקלופדיה התלמודית.

לא תבשל גדי בחלב אמו. (לד כו)

מהו מקור החיוב להמתין שש שעות בין אכילת בשר לאכילת גבינה, ומהו מקור הנוהגים לחכות שעה בלבד?

בישול, אכילה, והנאה. תנא דבי רבי ישמעאל: לא תבשל גדי בחלב אמו נאמר שלוש פעמים (כאן, וכן לעיל בשמות כג יט; דברים יד כא) - אחד לאיסור בישול, אחד לאיסור אכילה, ואחד לאיסור הנאה (מכילתא שמות כג יט; חולין קטו ב, ועיי' ששתנאים אחרים דרשו מקור האיסורים באופנים אחרים).

לא אסרה תורה את האכילה אלא דרך בישול (חולין קח א; טור ושולחן ערוך יורה דעה פז א), היינו שנתבשלו יחד וקיבלו טעם זה מזה, שלפיכך הוציא הכותב איסור האכילה בלשון בישול - לומר, שאין האיסור אלא דרך בישול (תורת הבית הארוך לרשב"א בית ג שער ד; טוש"ע שם). ואפילו אם נתנו טעם זה בזה שלא על ידי בישול, כגון על ידי כבישה ומליחה, אין זה דרך בישול שאסרה תורה אכילתו (פסחים מד ב ורש"י). וכל שכן שאין ההנאה אסורה אלא דרך בישול (פרישה פז אות א). וכן שאר האופנים שאין עוברים עליהם משום בישול, כגון צלי וטיגון ועירוי ומעושן ומבושל בחמי טבריה, לסוברים שאינם דרך בישול, אינם אסורים מן התורה כשאוכלם אחר כך.

כל אלה שלא נאסרו מן התורה מפני שאינם דרך בישול, אסורים באכילה מדרבנן (רש"י פסחים שם; טוש"ע שם). ולא עוד, אלא אפילו שלא נתנו טעם כלל זה בזה, אסור מדרבנן לאכול שניהם יחד, אפילו שניהם צוננים (חולין קד ב ורש"י). ולא אסרו שלא כדרך בישול אלא באכילה, שכל שאינו אסור אלא מדרבנן לא אסרו בהנאה (אור זרוע ע"ז סי' רפו; מרדכי ע"ז פ"ב סי' תתכח; טוש"ע צא ח, ועוד).

גבינה אחר בשר. אף על פי שאכילת בשר וחלב יחד צונן בצונן אינה אסורה אלא מדרבנן, אסרו לאכול חלב או גבינה אפילו אחר שאכל בשר (חולין קה א; טוש"ע פט א), מפני שהבשר מוציא שומן והוא נדבק בפה ומאריך בטעמו (רש"י שם). ויש אומרים מפני הבשר שבין השיניים, שאינו סר בקינוח (רמב"ם מאכלות אסורות פ"ט הכ"ח).

וכמה ישהה ביניהם? אביו של מר עוקבא היה שוהה מעת לעת; ומר עוקבא אמר: אני כחומץ בן יין בדבר זה לגבי אבי, שאיני שוהה אלא מסעודה לסעודה (חולין שם). ונחלקו ראשונים בשיעור זה: דעת הרמב"ם (שם), הרא"ש (שם), הטור, השולחן ערוך (שם) ועוד ראשונים, שהוא מזמן סעודת הבוקר עד סעודת הערב, היינו שש שעות. ודעת התוס' (שם), המרדכי (סי' תרפז), הרמ"א (בשו"ע שם בשם יש אומרים) ועוד, שמיד כשסילק השולחן ובירך ברכת המזון, הרי זו סעודה אחרת כשאוכל אחר כך, ומותר לאכול גבינה, אבל צריך קינוח הפה והדחה.

בכמה מדינות נהגו להמתין אחר אכילת בשר שעה אחת ואוכלים אחר כך גבינה, וצריכים לברך ברכת המזון כדי שתהיה כסעודה אחרת (איסור והיתר כלל מ סי' ד; רמ"א בשו"ע שם: המנהג הפשוט במדינות אלו, ועי' באור הגר"א סי' קו שהביא מקור לשיעור שעה מהזוהר). ואין חילוק אם ימתין השעה קודם ברכת המזון או אחר כך (רמ"א שם). הנוהגים בקולא זו, יש אומרים שצריכים גם כן קינוח והדחת הפה (ט"ז סי' קב; מנחת יעקב כלל עו סי' ג), ויש אומרים שאין צריך קינוח והדחת הפה (שי"ך סי' ז; פרי"ח סי' ז). בזמננו פשט המנהג להמתין שש שעות ולברך ברכת המזון (פמ"ג בשפ"ד סי' ח: ואין לפרוץ גדר; ערוך השולחן שם סי' ז: המנהג הפשוט בכל תפוצות ישראל וחלילה לשנות). ולצורך חולה קצת יש להקל אחר המתנת שעה (חכמת אדם כלל מ סי"ג; ערוך השולחן שם).

הספר משטר ומדינה בישראל על פי התורה (4 כרכים) מאת הרב נפתלי בר אילן.

יצא לאור בעריכה חדשה בהוצאת מכון "ארץ חמדה"

הספר מתמודד עם אתגרי השעה הניצבים בפני המדינה היהודית העצמאית ע"י ניתוח ובירור מקיפים במקורות. בין הנושאים הנדונים - משטר דמוקרטי ומלוכני, שלטון החוק, הפרדת רשויות, ביקורת שיפוטית, טוהר השלטון, מדיניות פיסקלית ומוניטרית, שירותי רווחה, סל תרופות, איכות הסביבה, משפט בינלאומי, אמנת ג'נבה, כבוד האדם וחירותו, פיתוח האישיות, זכויות אזרח ועוד ועוד. זכה בפרס הרב קוק ובפרס הרב ישראלי של מכון ארץ חמדה.

לרכישה

לעי"נ
רבי יעקב ז"ל
בן אברהם ועיישה וחנה
בת יעיש ושמחה סבג

לעי"נ
חיים משה בן
קוקה יהודית כהן ז"ל
נלב"ע ז' בתשרי תשע"ה

לעי"נ
סוזי בת עליזה
כהן ז"ל
נלב"ע כ"ד בחשוון תשע"ח

לעי"נ הנופלים במערכה על הגנת המולדת הי"ד

אין קטיגור נעשה סניגור

על פי הערך: אין קטיגור נעשה סניגור, שבאנציקלופדיה התלמודית כרך א'

וַיִּתְּפְּרוּ כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאַזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל אֹהֶלן. וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיַּצֵּר אוֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסִּכָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵעֲלֵנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. (לב, ג-ד)

מדוע אין למנות בעל מחלוקת כשליח ציבור?
הכי צד כיפר קרבן העגל על חטא העגל, והרי אין קטיגור נעשה סניגור!!

אין כהן גדול נכנס בבגדי זהב לפני ולפנים - בבית קדש הקדשים - לעבוד עבודה, לפי שאין קטיגור נעשה סניגור (ראש השנה כו א), ומזהב נעשה העגל (רש"י שם). אולם יש כמה אופנים שבהם כלל זה לא נאמר:

(א) הארון והכפורת והכרובים, שהם של זהב אף על פי שהיו בפנים, אינם בכלל זה, לפי שאינם באים להקרבה ועבודה (גמרא שם: חוטא בל יקריב).

(ב) הכף והמחתה, אף על פי שעובדים בהן עבודה בפנים, מכל מקום אין באות לשם קישוט וכבוד כמו בגדי כהונה (שם: חוטא בל יתגאה).

(ג) דווקא בעבודת פנים נאמר כלל זה, אבל לא בעבודה שבחוץ, ולכן כהן גדול עובד עבודה בחוץ בבגדי זהב (שם). וכן אמרו (במדבר רבה פ"ט ורש"י על התורה שם): תבוא פרה אדומה ותכפר על חטאת העגל; ולא אמרו בה אין קטיגור נעשה סניגור, לפי שעבודתה בחוץ (רבי אליהו מזרחי חוקת יט כד). בשופר של ראש השנה נחלקו תנאים: חכמים סוברים שכל השופרות כשרים חוץ משל פרה, שאין קטיגור נעשה סניגור; ואף על פי שהשופר בחוץ הוא, כיון שליווהו הוא בא, כפנים הוא דומה. ורבי יוסי מכשיר בשל פרה, לפי שבחוץ הוא (ר"ה שם). וההלכה כחכמים מטעמים אחרים שהוזכרו בגמרא).

(ד) אם הקטיגור נשתנה מצורתו הקודמת עד שאינו ניכר, אין אומרים אין קטיגור נעשה סניגור. ולכן מותר להכניס דם של פר בפנים, מפני שאין מראה הפר ניכר בו (שם ורש"י).

הכלל שאין קטיגור נעשה סניגור הוא מן התורה, שהרי למדוהו מבגדי כהן גדול בפנים (ארעא דרבנן מהדורא בתרא אות ו).

דבר שהוא בעצמו הקטיגור והסניגור, ולא שהוא מכשיר ותשמיש בלבד של קטגוריא

וסניגוריא, אפילו בחוץ אין קטיגור נעשה סניגור. ולכן מעשה פרה אדומה היה על ידי אלעזר ולא על ידי אהרן, לפי שהפרה באה לכפר על העגל שנעשה על ידי אהרן, ואין אהרן עצמו יכול להיות המכפר (רא"ם חוקת יט יד על פי רש"י בשם רבי משה הדרשן, ועי' בגור אריה שם). וכן כהן שהרג את הנפש שלא כפיו, שנאמר: וְדִיכֶם דָּמִים מְלֹאוּ (ישעיה א טו), הטעם הוא מפני שהרג בידיו ואין קטיגור נעשה סניגור, כמו שכתוב (ישעיה שם): וּבְפָרְשֶׁכֶם פְּפִיכֶם וּגו' (תוסי' יבמות ז א). ואף על פי שנשיאת כפים בחוץ היא, שבקטיגור וסניגור עצמם אף בחוץ אין קטיגור נעשה סניגור. ואפילו במכשיר ותשמיש - אם באותו דבר עצמו נעשתה עברה, אומרים אין קטיגור נעשה סניגור אפילו בחוץ, שדווקא בבגדי כהונה של זהב, שבהם עצמם לא נעשתה העבירה, אלא שיש בהם הזכרה בלבד לזהב של מעשה העגל, אנו מחלקים בין פנים לחוץ. ולפיכך בלולב הגזול אמרו שהוא פסול למצוה, שלא יעשה סניגור קטיגור (ירושלמי סוכה ריש פ"ג ומדרש רבה פרשת אמור, ועי' ברמב"ן במלחמות סוכה פ"ג שטעם זה מקביל לטעם שאמרו בבבלי משום מצוה הבאה בעבירה).

יש אומרים שבספרי עבודה זרה אף על פי שמחוקם עד שאין רישומם ניכר, לא יכתוב עליהם תפלות ותחנונים, לפי שאין קטיגור נעשה סניגור (הגהות מיימוניות עבודה זרה פ"ז בשם ר' יהודה החסיד; שולחן ערוך יורה דעה קלט יד בשם יש מי שאומר). אדם שהוא רע מעללים ובעל מחלוקת לא יתנוהו להיות שליח צבור, או לתקוע בשופר, לפי שאין קטיגור נעשה סניגור, ועליו נאמר (ישעיה מג כז): וּמִלְצִיף פִּשְׁעוֹ בִּי (ספר חסידים ס"י תשנח).

כשהדבר בא לכפר על אותו חטא עצמו, אז אדרבה יותר טוב לשוב בתשובה באותו הדבר שבו נעשה החטא. ודווקא בבגדי כהונה וכיוצא, שהם אינם באים לכפר על חטא העגל עצמו אלא על חטאים אחרים, אמרו אין קטיגור נעשה סניגור. ולכן נאמר במילואים לאהרן: קַח לָךְ עֵגֶל (ויקרא ט ב), להודיע שמכפר לו הקב"ה על ידי עגל זה על מעשה העגל שעשה (תורת כהנים פרשת המילואים; תנחומא שמיני ורש"י שם), ואין אומרים כאן אין קטיגור נעשה סניגור, שהרי הוא מכפר על אותו חטא עצמו (גור אריה למהר"ל פ' שמיני ועי' ברא"ם שם). וכן אמרו: יבוא זהב המשכן ויכפר על זהב העגל (מדרש רבה פרשת פקודי), אף על פי שגם דברים שבקדש הקדשים בפנים נעשו מזהב זה, שכיון שבא לכפר על חטא זה עצמו, לא שייך אין קטיגור נעשה סניגור, שכן דרך התשובה האמיתית לשוב באותו דבר שחטא בו (ערוך לנר ר"ה כו א).

הקהלת יעקב (תוספת דרבנן אות א ס"י יט) בשם שמע שלמה כתב שכשאנו באים לבטל את הקטיגור לא שייך לומר אין קטיגור נעשה סניגור, והסביר בזה איך בעגל של מלואים קטיגור נעשה סניגור, שהרי שחטו אותו ומתבטל כח הקטיגור.

מתפללים לרפואתם השלימה של:

אליעזר יוסף בן חנה ליבא
ליליאן בת פורטונה
יפה בת רחל יענטע

רועי משה אלחנן בן גינה דברה
יהושפט יחזקאל בן מילכה
פריאל דפנה חיה בת שרה
יוסף (יוסי) בן חנה
בתוך שאר חולי עם ישראל

הרב אביחי ניסן בן חיה
דוד חיים בן רסה Rassa
רבקה רינה בת גרונה נתנה
מאירה בת אסתר

שו"ת במראה הבזק

(מתוך ח"ג)

Quito, Ecuador

קיטו, אקוודור

סיון תשנ"ג

תפילה משותפת עם גויים

שאלה

שגרירות ישראל בקיטו קיבלה הזמנה מכומר בדרגה חשובה להשתתף בתפילה פומבית למען השלום במזרח התיכון. הפניה היא בעיקר אלי, כיון שאני הרב של הקהילה. עדיין לא ידועים לי כל הפרטים, אבל ידוע לי ש: א) חלק מהתפילה ודאי תהיה בכנסיה. ב) חלק אחר מהטקס אולי יהיה ב"פרק". מה עלי לעשות במקרה הנ"ל, האם בהחלט לא להשתתף, או אולי כבחלק שיערך ב"פרק" כן?

תשובה

- א. אין להיכנס ו/או להתפלל בכנסיה בשום אופן¹.
- ב. תפילה ביחד עם גויים מותרת², אך יש להקפיד על נוסח התפילה³ שלא יכיל דברי מינות ורמיסת "כבודם של ישראל"⁴ שהוא כבוד ה' ע"י השוואה בין צדיק לרשע המבקש לפגוע בעם ה' ונחלתו - או שכל אחד יתפלל תפילתו הוא⁵ או שיבחרו פרק מתאים מן התנ"ך, כגון פרק ב בישעיהו.

¹ שו"ת "ציץ אליעזר" (חלק יב סי' טו).
² "אגרות משה" (אוי"ח סי' ב עמ' קצז), וראה שם שאין להשתמש בנוסח תפילה שכתבו איש דת אחרת.
³ החכם עיניו בראשו לשים לבו שלא תהא תפילה זו תיפלה וחילול ה' בהשוואת עם ה' אל הרשעים הקמים עליהם ועל נחלתם. ועיין תהלים פרק ב - "למה רגשו גויים...", ועיין שם פרק קכ - "אני שלום וכי אדבר...", ועיין רש"י ישעיהו סב, א - "למען ציון לא אחשה...", וראה שם מח, כב ושם נז, כא. ויהי רצון שתתקיים בנו ברכת ה' לאברהם "ואברהם מברכך ומקללך אאר, ונברכו בך כל משפחת האדמה", (בראשית יב, ג), וברכתו ליעקב אבינו, "ובך... ובזרעך" (שם כח, יד), ונבואותיו של ישעיהו "לא-ישא גוי אל-גוי חרב" (ישעיהו ב, ד), "והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל-הר ה' אל-בית אלקי יעקב וירינו מדרכיו..." (שם שם, ג). וראוי להקריא פרק זה שנכתב גם על קיר בניין האומות המאוחדות בניו-יורק.
⁴ רש"י יבמות סג ע"ב ד"ה חברי.
⁵ ועיין "אורות ישראל" להרא"ה קוק זצ"ל (פרק ח' פסקא ה' עמ' קסט). בכפוף לאמור בהתחלת סעיף ב.

בשם צוות המשיבים ובברכת התורה,

הרב משה ארנרייך הרב יוסף כרמל
ראשי הכולל

גם אני מאשר:
הרב שאול ישראלי

חדש - "צפנת ישעיהו" מאת הרב יוסף כרמל

הנביא ישעיהו פעל באחת מהתקופות הסוערות והדרמטיות ביותר בחיי האומה הישראלית, תקופה של ציפייה למשיח שנשברה ברעש אדמה נורא, וחוללה גם מהפך רוחני ופוליטי. האור בקצה המנהרה הפציע שוב רק בימיו של חזקיהו. צפנת ישעיהו: מעוזיה עד אחז מפגיש אותנו עם שלושה מלכים שעמדו בצומת היסטורי זה בתולדות עמנו: עוזיה, המלך שדרש את האלוהים אך לקה בצרעת בעקבות חטאו; יותם, המלך הצדיק ביותר בתולדות עמנו; ואחז, המלך אשר הכיר בקב"ה אבל לא האמין בהשגחתו. בביאורו לנבואות ישעיהו, נצמד הרב כרמל, לדברי חכמינו וגדולי הראשונים, ומציע דרך מרתקת ללימוד תנ"ך בעקבות חז"ל. קריאה זו מבהירה את התכנית האלוהית ומבררת סוגיות עקרוניות באמונה. צפנת ישעיהו מגלה לקורא את משמעות הנבואות לדורו של הנביא ואת הרלוונטיות שלהן לדורנו.

לרכישה

